

**Mateřská škola, Praha 5 – Smíchov, Nad Palatou 613,
příspěvková organizace**
se sídlem: Nad Palatou 613, 150 00 Praha 5 – Smíchov
IČO: 70107793

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Název programu: „Do kolečka do kola svět se s námi točí“

VERZE PRO ŠKOLNÍ ROK 2023–2024

Platný od 1. 9. 2023

Bc. Pavla Vocelková – ředitelka školy

Motto: Máme školku rádi, jsme kamarádi

Obsah

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O ŠKOLE	3
Pracovní tým MŠ	4
2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	4
3. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ	5
3.1. VĚCNÉ PODMÍNKY	5
3.2. ŽIVOTOSPRAVA	6
3.3. PSYCHOSOCIÁLNÍ PODMÍNKY	6
3.4. ORGANIZACE CHODU MŠ	7
3.4.1 Zápis do mateřské školy	9
3.4.2 Úplata za vzdělávání a platba za stravování	9
5. ŘÍZENÍ MŠ.....	10
6. PERSONÁLNÍ A PEDAGOGICKÉ ZAJIŠTĚNÍ	10
7. SPOLUÚČAST RODIČŮ	11
8. OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ.....	11
8.1. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	11
8.1. ZAMĚŘENÍ ŠKOLY	11
8.2. HLAVNÍ CÍLE A PRINCIPY VZDĚLÁVÁNÍ V NAŠÍ MŠ	12
8.1.1. Principy předškolního vzdělávání:.....	12
8.1.2. Metody a formy práce:.....	13
8.1.3. Cíle školního vzdělávacího programu:	14
8.1.4. Výchovně vzdělávací strategie školy	14
8.1.5. Plánování	20
8.2. VZDĚLÁVACÍ OBLASTI	21
8.3. PLÁN INTEGROVANÝCH CELKŮ	23
8.4. Sledování individuálních pokroků dětí	33
8.5. Prevence sociálně patologických jevů	33
9. VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	34
9.1. Pojetí vzdělávání dětí s priznanými podpurnými opatřeními	34
9.2. Systém péče o děti s priznanými podpurnými opatřeními v mateřské škole.....	35
9.3. Podmínky vzdělávání dětí s priznanými podpurnými opatřeními	35
10. VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ NADANÝCH	36
11. VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ OD DVOU DO TŘÍ LET.....	36
12. JAZYKOVÁ PŘÍPRAVA DĚTÍ S NEDOSTATEČNOU ZNALOSTÍ ČESKÉHO JAZYKA	37
13. AUTOEVALUACE.....	38
13.1. Smysl a cíl evaluace.....	38
13.2. Oblasti evaluace.....	39
13.3. Kritéria pro evaluaci třídních plánů	39

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O ŠKOLE

Název školy	Mateřská škola, Praha 5 – Smíchov, Nad Palatou 613, příspěvková organizace
Adresa:	Praha 5 – Smíchov, Nad Palatou 29/613
Odloučené pracoviště	Pod Lipkami 5
Zřizovatel:	Městská část Praha 5
Ředitelka školy	Bc. Pavla Vocelková
Statutární zástupce	Vladislava Němcová
Kontakt. tel	257 216 865 MŠ Nad Palatou - ředitelství 257 215 858 MŠ Pod Lipkami - odloučené pracoviště
E-mail	info@msnadpalatou.cz info.podlipkami@msnadpalatou.cz www.msnadpalatou.cz
Kapacita školy	134 dětí
Počet tříd	5 (3+2)

Pracovní tým MŠ

Budova Nad Palatou 613	Provozní doba 6:30 – 17:00 hod.
učitelky	
I. třída	Marta Lehká Eleonóra Derková
II. třída	Alena Sitová Irena Pancová
III. třída	Bc. Kateřina Huňarová Eva Veselá Mgr. Alla Shkriblyak – asistent pedagoga Bc. Pavla Vocelková – ředitelka MŠ
školnice	Eva Dudková
uklizečka	Anna Chmelová
kuchařka	Hana Růžičková Irena Schillerová
vedoucí ŠJ	Luděk Vocelka
asistentka ředitelky školní asistent	Vladislava Němcová Irena Bartošová

Odloučené pracoviště Pod Lipkami 5	Provozní doba 7.00 – 17.00 hodin
učitelky	
1.třída „maláči“	Marie Tomková Irena Bartošová
2. třída „velkáči“	Jana Lůžková Daniela Neumarová
školnice	Semira Jarrabová
uklizečka	Kateřina Balogová
Hlavní kuchařka Pomocné kuchařky	Petra Maierová Jarmila Čižmárová Libuška Holopírková Lucie Krásná Pamela Novotná Iryna Chaban Olena Baluba
Vedoucí ŠJ, hospodář	Luděk Vocelka

2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřská škola vznikla sloučením dvou (původně tří) mateřských škol a je od roku 2001 samostatným právním subjektem – příspěvkovou organizací. Vlastníkem nemovitostí a zřizovatelem školy je Městská část Praha 5.

Obě školy se nachází v klidné vilové zástavbě. Budovy jsou panelové, každá má vlastní školní jídelnu. Hlavní budova v ulici Nad Palatou je přízemní, pavilonového typu se samostatným vchodem pro každou třídu a slunnou terasou s východem do zahrady. Druhá budova v ulici Pod Lipkami je patrová, vzdálená cca 0.5 km od hlavní budovy. Obě mají poměrně prostornou zahradu se vzrostlými stromy, vybavenou pískovišti a rozmanitými herními prvky. V objektu Pod Lipkami je k dispozici pro děti z naší MŠ „finská“ sauna, Nad Palatou letní sprchy.

Umístění školy stranou od centra Smíchova i Plzeňské ulice je výhodou pro rodiče

hledající pro své děti klidné prostředí a blízkost zeleně. V okolních lokalitách se staví nové bytové domy, a proto většina našich dětí bydlí v blízkosti MŠ. Dojíždění ze vzdálenějších částí Prahy 5 je vázané na autobusovou nebo individuální dopravu, a proto není škola tolik přeplněna.

Díky poloze školy a přírodním zahradám se program zaměřuje ve velké míře na environmentální výchovu, ekologii a přirozené sportovní činnosti. Zahrady se vzrostlými a rozmanitými stromy umožňují mnohá pozorování přírody a změn v ročních obdobích, žijí zde drobní živočichové. Postupně na zahradě děti v rámci vzdělávacích projektů budují zákoutí pro hmyz, plochu pro luční květiny, zeleninové záhonky, ptačí krmítka aj.

3. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

3.1. VĚCNÉ PODMÍNKY

Obě budovy mateřské školy mají dostatečně velké vnitřní i vnější prostory, jejich plocha odpovídá zákonným bezpečnostním a hygienickým normám. Materiálně jsou velmi dobře vybavené.

Budova **Nad Palatou** má tři pavilony pro děti a hospodářskou část. Díky investicím zřizovatele jsou obě budovy nově zatepleny, obě školní kuchyně prošly kompletní rekonstrukcí. Prostory jsou průběžně vybavovány novým nábytkem. Součástí každého dětského pavilonu je sociální zařízení pro děti, 2 menší kabinety na pomůcky a prostor na ukládání lehátek. Lůžkoviny jsou uloženy ve vestavěných skříních v blízkosti každé třídy, v části, kde je umístěno i zázemí pro personál.

Třídy jsou funkčně dělené na část jídelní se stolečky a hernu s kobercem. Obě části je možné oddělit zatahovacím koženkovým závěsem. Herna je využívána na společné činnosti, při volných hrách a sportovně – pohybovým činnostem. Po obědě si na koberec děti rozloží molitanové matrace, na kterých odpočívají.

Každá třída je vybavena tak, aby sloužila potřebám dětí a umožnila jim samostatně používat pomůcky a hračky určené pro individuální činnosti a volné hry. Nábytek a hygienické zařízení odpovídá počtu dětí a v převážné většině i antropologickým požadavkům. Dle prostorových možností jsou třídy vybaveny třídy koutky s pohovkou, které umožňují individuální odpočinek dětí během dne. Původní nábytek byl postupně obnoven a doplněn, aby splňoval nároky na nové pojetí předškolního vzdělávání. Vzhledem k finančním možnostem je tato obnova průběžnou záležitostí.

V hospodářské části budovy Nad Palatou je umístěna školní kuchyně, prádelna, sklady potravin, zázemí pro personál, kancelář hospodářky a ředitelna.

Budova Pod Lipkami je jednopatrová, se společným vchodem pro obě třídy. V každém patře se nachází šatny, sociální zařízení a herna, v patře malá výtvarná dílna. V přízemí je sauna pro děti, společná jídelna a s ní sousedící školní kuchyně s hospodářskými prostorami a prádelnou. V patře má kancelář zástupkyně školy, je zde sborovna, sloužící i jako kabinet pomůcek. Také tato budova je nově zateplená, a uvnitř zrekonstruovaná.

V areálu každé školy je byt pro zaměstnance, bezprostředně navazující na hospodářské trakty, ale se samostatnými vchody.

Zahrady MŠ jsou vybaveny pro rozmanité hry dětí. Na zahradách mají děti k dispozici venkovní toalety, v MŠ Nad Palatou i venkovní sprchy. Herní prvky jsou vesměs nové. Na

podzim 2021 byla Pod lipkami z rozvojového programu Praha – Pól růstu postavena venkovní polytechnická učebna a polytechnické hrabaliště. Obě zahrady pak doplní několik prvků pro polytechnickou výchovu – např. hmatová spirála, pracovní a pěstitelské stoly a proutěné domečky.

Děti mohou k pobytu venku využít také dětské hřiště Na Okrouhlíku v blízkosti MŠ Pod Lipkami a rekreační plochy blízkého parku Ladronka, Klamovka, lesopark „Skalka“ a další menší zákoutí této klidné čtvrti.

3.2. ŽIVOTOSPŘÁVA

Denní řád je pravidelný a pružný, respektuje biorytmus dětí a zároveň umožňuje reagovat na momentální potřeby dětí a rodičů. Po dohodě je možné přivést nebo odvést dítě mimo obvyklé hodiny apod.

Do jídelníčku jsou zařazovány také potraviny „zdravé výživy“, denně obsahuje ovoce a zeleninu – čerstvou, nebo tepelně upravenou. Interval mezi podávanými jídly nepřekračuje 3 hodiny. Skladba je plnohodnotná a vyvážená, je sledováno dodržování tzv. spotřebního koše (norma pro spotřebu potravin). Množství jídla si děti mohou samy zvolit, do jídla nejsou nuceny, pouze povzbuzovány k ochutnání nové, nebo méně oblíbené potraviny. V budově Pod Lipkami se děti stravují společně v oddělené jídelně, v budově Nad Palatou se děti obslouží postupně podle potřeby z přistaveného servírovacího vozíku ve třídě. Sladká jídla zařazujeme v omezené míře, smažené potraviny jsou připravovány s minimem použití tuku v konvektomatu v horkém vzduchu.

Po celý den mají děti volně k dispozici nápoje – ovocný čaj, pitnou vodu. Děti si je podle potřeby samy nalévají z várnice, použitý hrnek ukládají na závěsný stojan ke své značce. K přesnídávkě a svačině je na výběr mléko, nebo jiný mléčný nápoj a čaj, nejčastěji ovocný, nebo bylinkový. Pedagogové povzbuzují děti k častému pití, při pobytu na zahradě mají k dispozici pitné fontánky.

Umožňujeme dětem dostatek volného pohybu podle jejich potřeb a s ohledem na bezpečnost všech dětí. Stále hledáme možnosti, jak rozšířit nabídku pohybových aktivit v rámci omezených prostor školy.

Samozřejmostí je denní pobyt dětí venku. Délka je přizpůsobována aktuálnímu počasí a kvalitě ovzduší. V zimních měsících využíváme po dohodě s rodiči také vlastní saunu v budově Pod Lipkami, v letních měsících děti otužujeme také vodou – sprchováním nebo koupáním v bazénku.

V době po obědě zařazujeme relaxační činnosti tak, aby všem dětem bylo umožněno po obědě usnout, pokud to potřebují. Délka relaxace je minimálně 30 min. Ke spánku děti nenutíme.

3.3. PSYCHOSOCIÁLNÍ PODMÍNKY

Ve škole vytváříme prostředí, ve kterém se všichni cítíme dobře, v pohodě tělesné, duševní i sociální. Žádné dítě nesmí být zesměšňováno, znevýhodňováno nebo jinak neurotizováno. Nepodporujeme děti v nezdravém soutěžení. Ve třídě si děti společně se svými učitelkami stanovují a vysvětlují pravidla společného soužití tak, aby se všichni ve třídě cítili bezpečně. Všichni mají stejná práva, možnosti a povinnosti. Důslednost v dodržování těchto pravidel dává dětem základ pro schopnost respektovat zákony v dospělosti.

Během dne mají děti dostatek času pro spontánní hru. Pedagogové denně při plánování činností dbají na vyvážení řízených, zdravotních a spontánních aktivit. Podporujeme pozitivní motivaci a hodnocení dětí, které není vhodné paušalizovat, ale být v hodnocení co nejvíce konkrétní. Vedeme děti k sebedůvěře a samostatnosti. Pedagog by měl být pro děti jistotou, poradcem a pomocníkem v případě, že to opravdu potřebují.

V dalším období se budeme ještě více záměrně věnovat podporování vzájemné spolupráce dětí a kultuře vzájemných vztahů, která vede k lepší komunikaci, prosociálnímu chování a toleranci.

Je žádoucí, aby nabídka činností a pedagogický styl počítaly s aktivní spoluúčastí dětí a podporovala jejich samostatné rozhodování a byla pro děti prakticky využitelná.

3.4. ORGANIZACE CHODU MŠ

PROGRAM DNE

Provozní doba: Nad Palatou: 6.30 – 17.00

Pod Lipkami: 7.00 – 17.00

6.30 (7.00) – 9.45	ranní hry, individuální a skupinová práce s dětmi průběžně svačina podle potřeby dítěte vzdělávací činnosti řízené učitelkou podle plánované nabídky
9.45 – 11.45	pobyt venku na zahradě nebo vycházka přizpůsobujeme aktuálnímu počasí
11.45 – 12.45	hygiena oběd příprava k odpočinku a relaxaci
14.00 (14.30 nejmladší děti) – 17.00	odpolední svačina zájmové činnosti, odpolední hry, popř. pobyt venku, rozcházení dětí

MŠ má pět tříd umístěných ve dvou budovách. Do budov jsou děti umisťovány po dohodě s rodiči, do tříd rozdělovány nejčastěji podle věku. V každé třídě je zapsáno maximálně 25 dětí, což odpovídá hygienickým normám. Všechny třídy mají celodenní provoz, který je co do délky upravován podle času příchodů a odchodů a množství dětí přicházejících v časných ranních a odcházejících v pozdních odpoledních hodinách.

VNITŘNÍ USPOŘÁDÁNÍ ŠKOLY

	Třída	Věk dětí
Budova Nad Palatou	I.	3 - 4
	II.	4,5 - 6
	III.	5 – 6 + děti s OŠD
Budova Pod Lipkami	I.	3 – 5
	II.	5 – 6 + děti s OŠD

Provoz v jednotlivých třídách začíná a končí postupně. Během školních prázdnin, odjezdu dětí na školu v přírodě nebo v období velmi nízké docházky apod. je v provozu pouze jedno pracoviště.

Příchody a odchody dětí

Denní režim je přizpůsobován podmínkám školy v každé budově. Rodiče mají možnost vyjádřit své připomínky na počáteční třídní schůzce v září každého roku. Je počítáno s možností aktuální změny tak, aby bylo možno reagovat na vzniklé mimořádné situace. Od 6.30 – 8.45 h (Pod Lipkami 7.00 - 8.30 h). Děti průběžně přicházejí do MŠ, mají čas pro spontánní volné hry, individuální nebo skupinové činnosti, při kterých asistuje pedagog podle potřeb dětí apod. Rodiče předávají děti učitelce ve třídě, mají možnost individuálních krátkých konzultací, dotazů, organizačních připomínek atd. V 8.30 jsou budovy elektronickým systémem uzamčeny. Mimořádný pozdější příchod je možný po dohodě. Rodiče zazvoní na zvonek své třídy a počkají na příchod pedagoga, kterému dítě předají.

Svačiny Nad Palatou jsou podávány od 8.45 do 9.15, děti se dle svých schopností a chuti samy obsluhují. Pod Lipkami děti společně odchází svačit do jídelny, v 8.30 z první a cca v 9.00 ze druhé třídy. Dětem, které mají domluvený mimořádný pozdější příchod vydá kuchařka svačinu později.

Odchody

Děti obvykle odcházejí od 14.30 do 17.00 hod, nebo po obědě od 12.30 do 13.00 hod. Po domluvě lze děti vyzvednout i v jiné časy, odpovídající potřebám rodičů. Rodič příchod dítěte oznámí učitelce ve třídě, při odchodu se děti s učitelkou rozloučí. Mimo rodičů jsou děti vydávány pouze osobám, které mají písemné zmocnění k vyzvedávání od rodičů dítěte.

Bezpečnost a zdraví dětí

Bezpečnost dětí považujeme za jednu z priorit naší školy.

Budovy MŠ jsou vybaveny bezpečnostním systémem napojeným na městskou policii Prahy 5. Vybavení školy a zahrad splňuje platné bezpečnostní normy, povinné revize a kontroly jsou prováděny dle platných norem.

Budovy jsou zabezpečeny elektronickým vstupním systémem. Ke vstupu do budov slouží vstupní identifikační karty. Vstupy do budovy jsou monitorovány domácím kamerovým systémem.

Děti vydáváme pouze rodičům nebo jimi písemně pověřeným osobám.

Dítě, které přijde do MŠ s viditelnými příznaky onemocnění, nemůžeme s ohledem na ostatní děti přijmout.

Metody a formy práce

Řízené činnosti zařazuje učitelka s ohledem na věk a individuální potřebu, zájmy a tempo dětí, dbá na vyvážení spontánních a řízených činností. Spontánní hra je pro předškolní dítě stěžejní činností a podle toho jsou používány i metody vzdělávání (měly by převažovat aktivizační a činnostní metody, spolu se skupinovými a individuálními formami práce). Během celého dne učitelka musí dbát na zajištění bezpečnosti dětí a mít o všech dětech neustálý přehled a tomu přizpůsobit nabídku činností a organizační metody práce. Denně jsou zařazovány zdravotně preventivní činnosti a pobyt venku. Délku pobytu je přizpůsobován povětrnostním podmínkám a stavu ovzduší.

Adaptace

Při přijímání dítěte do MŠ je s rodiči individuálně dohodnut adaptační režim a podle potřeby upravován nebo prodlužován.

Relaxace

Každá třída je vybavena odpočinkovým koutem pro individuální odpočinek dětí, do kterého se mohou uchýlit v průběhu dne nebo pokud se nechtějí zúčastnit společných činností. Na toaletách jsou z důvodu vytváření pocitu soukromí umístěny přepážky.

Po obědě v každé třídě zařazujeme relaxační činnosti, tak, aby všechny děti měly možnost usnout, pokud to potřebují. Jejich délku je možné přizpůsobit potřebám dětí, avšak nejméně 30 min.

Mladší děti odpočívají na povlečeném lůžku ve vlastním pyžamu. Starší děti si pouze sundají svrchní oděv a relaxují. K dispozici mají larisu a polštář. Všechny lůžkoviny jsou podle potřeby prány, nejdéle 1x za tři týdny.

3.4.1 Zápis do mateřské školy

Zápis do školy probíhá v první polovině května podle předem zveřejněných kritérií:

Přesné datum je od 1.4. zveřejněno na webových stránkách školy

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy

Děti jsou přijímány na základě zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a v souladu se zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád. O přijetí dětí rozhoduje ředitelka podle předem zveřejněných kritérií.

Do MŠ jsou přijímány děti v tomto pořadí (řazené podle věku, přičemž přednost má dítě starší)

1) děti s trvalým bydlištěm ve spádovém obvodu mateřské školy (Praha 5)

- děti s povoleným odkladem povinné školní docházky k 31. 8.
- děti pětileté k 31. 8. 2023 (děti nastupující k povinnému předškolnímu vzdělávání)
- děti čtyřleté k 31. 8. 2023
- děti tříleté k 31. 8. 2023

2) děti s trvalým bydlištěm v jiné pražské části, než je spádový obvod MŠ

- děti s povoleným odkladem povinné školní docházky k 31. 8. 2023
- děti pětileté k 31. 8. 2023
- děti čtyřleté k 31. 8. 2023
- děti tříleté k 31. 8. 2023

3.4.2 Úplata za vzdělávání a platba za stravování

Stravné platí rodiče předem do 15. dne v měsíci zálohově – převodem na účet školní jídelny,

popř. v hotovosti do pokladny školní jídelny.

Úplatu za předškolní vzdělávání (Viz. vnitřní směrnice o úplatě za předškolní vzdělávání dle vyhlášky MŠMT č. 43/2006 Sb. o předškolním vzdělávání) platí rodiče také převodem, na účet mateřské školy č. 27-6622660297/0100, popř. v hotovosti do pokladny školy

Děti v posledním roce předškolního vzdělávání a děti s odloženou školní docházkou úplatu neplatí.

5. ŘÍZENÍ MŠ

Zaměstnanci mají vymezené pravomoci, povinnosti a úkoly, za které jsou odpovědni – viz neveřejná příloha ŠVP. Vedení respektuje jejich názory, vítá spolupráci členů týmu a bere v potaz jejich názory při rozhodování o zásadních otázkách školního programu.

Ředitelka svolává pedagogické porady dle plánu – jedenkrát za měsíc. Na nich jsou řešeny zejména otázky evaluace a metodického plánování vzdělávacích programů a organizace vzdělávacího procesu.

Operativní provozní a organizační porady svolává ředitelka nebo zástupkyně dle potřeby jednotlivých pracovišť. Na konci školního roku se všichni pracovníci školy podílí na vypracování analýzy uplynulého roku prostřednictvím evaluačního dotazníku, ze kterého jsou vyvozovány závěry pro další zkvalitňování a plánování práce.

6. PERSONÁLNÍ A PEDAGOGICKÉ ZAJIŠTĚNÍ

V MŠ pracuje celkem 26 zaměstnanců, 15 pedagogických a 4 provozní a 7 zaměstnanců školní kuchyně.

Kolektiv školy je poměrně stabilní. Je zajištěno překrývání pedagogů při pobytu venku a plný odpolední provoz ve všech třídách. Z pedagog. pracovníků je 13 plně kvalifikovaných.

Ředitelka školy má rozšířenou kvalifikaci studiem školského managementu na pedagogické fakultě Univerzity Karlovy. Všichni pracovníci se chovají profesionálním způsobem k dětem i rodičům. Většina z nich v MŠ pracuje více nebo mnoho let a jejich loajálnost je velkou devizou pro klima školy.

MŠ spolupracuje také s dalšími odborníky v rámci preventivní lékařské a pedagogicko-psychologické péče:

- s Pedagogicko - psychologickou poradnou Praha 5 – především v rámci zjišťování úrovně zralosti dětí před vstupem do 1. třídy, v případě potřeby konzultacemi učitelek v otázkách pedagogického působení, uvažujeme o možnosti „školního psychologa“

- se Speciálním pedagogickým centrem Sluníčko a se Speciálně pedagogickým centrem pro děti s poruchami chování pro Prahu 5 na Zlíchově

- s ortoptickým centrem při zjišťování očního vyšetření v rámci screeningu prevence tupozrakosti u dětí

- pro logopedickou prevenci a spolupráci s logopedem má MŠ dva kvalifikované logopedické asistenty v řadách učitelek

- s lékařskou klinikou zubního lékařství při vzdělávání dětí v péči o zdravý chrup

Kolektiv je schopný spolupracovat a zastupovat ostatní členy týmu v případě potřeby.

Vedení podporuje další sebevzdělávání, samostudium a prohlubování odborných znalostí s možností účasti na seminářích pro vzdělávání pedagogických pracovníků alespoň 1x za školní rok pro každou pedagogickou pracovníci.

7. SPOLUÚČAST RODIČŮ

Zapojení rodičů do života školy je velmi důležitou a oceňovanou součástí ŠVP. Náš ŠVP chápe předškolní vzdělávání jako důležitou součást doplnění rodinné výchovy a nabízí dětem rozšíření podnětů k jejich individuálnímu rozvoji.

Všichni pracovníci jsou si vědomi, že spolupráce školy a rodičů musí být založena na vzájemné důvěře a partnerství. Jsou připraveni poskytnout rodičům v případě jejich zájmu pomoc a poradu v otázkách vzdělávání jejich dětí, ale takovým citlivým a ohleduplným způsobem, aby nezasahovali do soukromí rodiny. Samozřejmostí je zachovávání mlčenlivosti a diskrétnosti o důvěrných vnitřních záležitostech. Rodiče se mohou, po dohodě s učitelkami, ve třídě účastnit her dětí, jsou zváni k účasti na některých projektech. Vítkáme nabídky rodičů ke spolupráci při zajišťování dohledu při akcích mimo školu. Pokud je to možné, akceptujeme připomínky a nápady k plánování a organizaci programů pro děti, zapojení se rodiny v pomoci svým dětem při shromažďování materiálů, informací, nápadů při jejich vzdělávacích činnostech.

Rodiče pravidelně informujeme o dění ve škole prostřednictvím digitální platformy Digiškolka, nástěnek v šatnách, letáčků ve vestibulu a na internetových stránkách školy. Individuálně se o rozvoji a pokrocích svých dětí rodiče mohou informovat každodenně po dohodě s kmenovými učitelkami. Své připomínky mohou řešit i s ředitelkou školy nejlépe v předem dohodnutém čase, krátké dotazy lze zodpovědět ihned.

Pravidelně se s rodiči setkáváme na prosincové „Vánoční besídce“ a letní „Zahradní slavnosti“, na schůzkách rodičů začátku školního roku, na jaře a před nástupem nově přijatých dětí zápisem.

Spolupráci a poradenský servis rozšiřujeme podle možností a zájmu rodičů o besedu s psychologem na téma školní zralost a příprava na vstup do ZŠ.

8. OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ

8.1. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

VIZE ŠKOLY:

Vytvořit školu, která bude místem jistoty, bezpečí, vzájemné spolupráce, tolerance a porozumění, a tak co nejlépe využít své individuální schopnosti a možnosti v celém životě a vzdělávání.

8.1. ZAMĚŘENÍ ŠKOLY

Školní vzdělávací program naší mateřské školy vychází z obecných vzdělávacích cílů a klíčových kompetencí Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání, ze zkušeností a snahy a o kvalitní, všeobecně zaměřené vzdělávání předškolních dětí. Směřuje k získávání co nejširší škály klíčových kompetencí, které budou pro děti využitelné při zahájení školní docházky a umožní jim úspěšný start v celoživotním vzdělávání v rámci jejich

individuálních možností.

Cílem naší práce je dát dětem příležitost rozvíjet své individuální předpoklady a získat některé základní postoje, dovednosti a schopnosti důležité pro osobnostní rozvoj a vzdělávání, získat první zkušenosti o životě ve společenství jiných lidí, než je rodina, ale v prostředí, ve kterém se bude cítit bezpečně a respektované.

Podporujeme u dětí individuální rozvoj s důrazem na samostatnost, schopnost spolupracovat a komunikovat s ostatními, na schopnost samostatně se rozhodnout a být přiměřeně dětským způsobem za svá rozhodnutí zodpovědný.

Škola se také velmi aktivně věnuje environmentální výchově a výchově ke zdravému životnímu stylu. Je zapojena do projektu Recyklohraní, do projektů Uklid'me Česko, Den Země, zúčastňuje se aktivit ve středisku ekologické výchovy Toulcův dvůr a má vlastní projekty např. péči o zeleninovou zahrádku a květinovou výsadbu, celoroční projekt Třídní strom.

Velký důraz klademe na pohybovou výchovu a každodenní pobyt venku. Denně je zařazována tělesná řízená aktivita např. – zdravotní cvičení, jóga, cvičení s tv náčiním apod. V zimních měsících doplňujeme program o saunování, předškoláci mohou navštěvovat jedno školní pololetí plaveckou školu. Často jsou zařazovány také vycházky starších dětí do přírodních lokalit v blízkosti školy.

Dle možnosti se účastníme zimní školy v přírodě s lyžováním.

8.2 HLAVNÍ CÍLE A PRINCIPY VZDĚLÁVÁNÍ V NAŠÍ MŠ

Úkolem vzdělávání v mateřské škole je doplňovat rodinnou výchovu a promyšleným, po odborné stránce vhodně zvoleným programem zajistit dítěti dostatek mnohostranných podnětů k jeho aktivnímu rozvoji a učení. Neboť v raném období je dítě schopné vnímat mnoho podnětů a přirozeným způsobem získávat zkušenosti, které jsou trvalé a které zhodnotí ve svém životě třeba i daleko později. Proto je žádoucí vytvářet dobré předpoklady pro pokračování ve vzdělávání tím, že budou maximálně podporovány individuální rozvojové možnosti dětí a rozdíly v jejich individuálních výkonech i osobnostní rozdíly jsou pokládány za přirozené a samozřejmé.

8.1.1. Principy předškolního vzdělávání:

- akceptovat přirozená vývojová specifika dětí v předškolním věku, promítat je do metod, forem a organizace vzdělávání

- umožňovat rozvoj a vzdělávání každého dítěte v rozsahu jeho individuálních možností a schopností
- zaměřovat se na vytváření základů klíčových kompetencí a tj. schopností umět prakticky použít znalosti a dovednosti v různých situacích, a tím dítěti usnadnit cestu v celoživotním vzdělávání

8.1.2. *Metody a formy práce:*

Z těchto poznatků vyplývá, že nejvhodnějšími metodami pro předškolní vzdělávání se jeví vzdělávání hrou, činnostmi a prožitky. Tyto metody jsou založeny na přímých zážitcích dítěte, podporují zvědavost a touhu objevovat, učit se a prožívat radost z učení. Probouzí jeho zájem získávat nové poznatky, dovednosti, realizovat vlastní plány a nebát se chybovat.

V programu vzdělávání je uplatňováno ve velké míře situační učení, založené na využívání nebo vytváření určitých situací. To umožňuje dítěti získávat praktické poznatky a dovednosti v okamžiku, který právě prožívá a tyto poznatky právě potřebuje.

Na principu nápodoby je založeno spontánní sociální učení. Mateřská škola poskytuje vhodné vzory chování a postojů v průběhu celého dne i v didakticky zaměřených činnostech.

Vzdělávací program je postaven na vyváženém uplatňování spontánních i řízených aktivit, které jsou vzájemně propojené a doplňují se a podmiňují. Tyto činnosti mohou být spontánní, nebo motivované pedagogem a probíhají zpravidla v menších skupinách nebo individuálně.

Didaktický styl je založen na principu nabídky – na vlastní volbě a aktivní účasti dítěte. Hlavním úkolem pedagoga je promýšlet a dítěti nabízet vhodné činnosti, připravovat prostředí a příležitosti, jak přemýšlet, poznávat a vyhodnocovat okolní svět. Pedagog je ve velké míře pozorovatelem a průvodcem dítěte. Nikoli zadavatelem úkolů a kontrolorem jejich plnění.

Vzdělávací nabídka je předkládána dítěti ve formě „integrovaných bloků“, ve kterých je umožněno získávat poznatky v logických a přirozených souvislostech a opakovat je v různých situacích. Poskytuje širokou škálu různých činností a hlubších prožitků. Takto získané zkušenosti dítě lépe využívá a mají trvalý charakter. Tím jsou pokládány skutečné a

prakticky celoživotně použitelné dovednosti – kompetence.

U starších a předškolních dětí mají své místo i metody klasické – didaktické. Jsou voleny tak, aby odpovídaly specifickým možnostem a potřebám předškolních dětí a připravovaly děti na zahájení vzdělávání v základním školství.

8.1.3. Cíle školního vzdělávacího programu:

- Uspokojovat základní lidské potřeby dětí i dospělých – fyziologické, potřebu bezpečí, sounáležitosti, uznání, které jsou nezbytné pro pocit pohody a zdraví
- Prostřednictvím prožitkového učení umožnit dětem získávat nové poznatky a zkušenosti, probouzet zájem o učení
- Posilovat sebedůvěru dětí, v atmosféře školy poznávat základy mezilidských vztahů a morálních hodnot na nichž je postavena naše společnost
- Prohlubovat spolupráci s veřejností a rodiči, hledat nové spolupracovníky pro zkvalitnění vzdělávání, zviditelnit školu na veřejnosti
- Vytvářet podmínky pro komunikaci všech ve škole – dětí, zaměstnanců, rodičů, podporovat přátelské vztahy navzájem

8.1.4 Výchovně vzdělávací strategie školy

Klíčové kompetence představují ideální cílový stav, ke kterému směřuje veškeré naše působení na děti. Nedostatečné základy těchto kompetencí mohou dítě na počátku celoživotního rozvoje a vzdělávání značně znevýhodňovat.

Vedeme děti tak, aby se dítě ukončující předškolní vzdělávání, podle svých individuálních vývojových možností, mohlo přiblížit klíčovým kompetencím na této úrovni:

Klíčové kompetence	Výchovně vzdělávací strategie školy
<p>Kompetence k učení</p> <p>Dítě</p> <ul style="list-style-type: none"> • je schopné pozorovat a zkoumat, experimentovat • užívá a rozumí jednoduchým symbolům • všímá si souvislostí, ptá se a hledá odpovědi na otázky a jevy v jeho okolí • učí se spontánně i vědomě, vyvine úsilí a dokončí práci • dovede pracovat podle instrukcí a pokynů • učí se rádo, pokud je oceněno • odhaduje své síly, hodnotí pokroky své i ostatních • své zkušenosti uplatňuje v jiných situacích • má elementární poznatky o světě a společnosti lidí, orientuje se v jeho řádu a proměnách 	<ul style="list-style-type: none"> • nabízíme rozmanité druhy praktických činností • učíme děti trpělivosti, motivujeme při hledání různých řešení • podporujeme zájem o pozorování, pobízíme ke kladení otázek • varujeme se zbytečného spěchu • poskytujeme dostatečný časový prostor pro dokončení činností • oceňujeme snahu, ne pouze výsledek, upřednostňujeme pozitivní motivaci • hodnotíme konkrétně, věcně, dáváme dětem zpětnou vazbu k jejich činnostem • seznamujeme děti s obecně známými znaky a symboly • využíváme dění z okolního světa pro plánování tématické nabídky činností

Klíčové kompetence	Výchovně vzdělávací strategie školy
<p>Kompetence k řešení problémů</p> <p>Dítě</p> <ul style="list-style-type: none"> • všímá si problémů ve svém okolí, pokud okolí projevuje zájem, má snahu je řešit • známé problémy se snaží řešit samostatně • postupuje cestou pokusu a omylu, experimentuje, vymýšlí vlastní originální řešení • problémy řeší logickými postupy, chápe jednoduché algoritmy • zpřesňuje si základní matematické představy a používá dílčí matematické pojmy • pozná a zvolí si řešení, které vede k cíli, uvědomuje si výhody takové volby • nebojí se chybovat, je-li oceňována snaha 	<ul style="list-style-type: none"> • vybízíme děti k pozorování svého okolí, podněcujeme k přemýšlení o pozorovaném • cíleně vytváříme situace, ve kterých děti získají nové zkušenosti, poznatky • společně se pokoušíme o diskuzi nad různými řešeními • dáváme dětem prostor ke hledání vhodných postupů vedoucích k cíli, předem mu nenabízíme jediné správné řešení • oceňujeme snahu, vlastní způsob řešení, vyslechnutí názoru druhého • stavíme před děti dosažitelné cíle, přiměřené, pro dítě splnitelné úkoly, aby mělo možnost zažít úspěch • vedeme je ke snaze řešit problém samostatně adekvátně svému věku • motivujeme děti ke vzájemné spolupráci a při řešení problému • nebát se požádat o pomoc v případě neúspěchu, vědět na koho se s žádostí obrátit

Klíčové kompetence	Výchovně vzdělávací strategie školy
<p>Komunikativní kompetence</p> <p>Dítě</p> <ul style="list-style-type: none"> • ovládá řeč, správnou výslovnost, vhodně formuluje věty • pojmenovává to, čím je obklopeno, používá nově získanou slovní zásobu • vyjadřuje srozumitelně své myšlenky, rozumí a reaguje na slyšené, vede dialog • domlouvá se slovy i gesty, chápe nadsázku, vtip • dokáže využít některé komunikační prostředky se kterými se setkává • chápe význam knih a encyklopedií jako zdroj informací • v běžných situacích bez zábran komunikuje • vnímá existenci cizích jazyků, ví, že je možno se je učit • ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní 	<ul style="list-style-type: none"> • nabízíme dětem prostor pro vyjadřování svých myšlenek • zajišťujeme širokou nabídku činností, pomůcek pro rozšiřování slovní zásoby, podporujeme je v užívání nových slov • vedeme společné diskuse, rozhovory, vypravujeme podle obrázků i vlastních zkušeností • vedeme děti ke schopnosti poslouchat čtené příběhy a vypravovat co slyšelo • pracujeme s knihou, hledáme v knihách inspiraci, informace • navštěvujeme divadelní představení, komentujeme zážitky, dramaturgizujeme různé situace • učíme děti vyjadřovat se nejen slovem, ale i výtvarnými, technickými, gesty, mimikou, hudbou • umožňujeme dětem navazovat komunikaci i mimo svou třídu- pověřujeme je vyřizováním drobných vzkazů, připravujeme aktivity společné pro děti z různých oddělení, z druhé budovy apod. • využíváme situace k seznamování s jinými jazyky, porovnávání, – návštěvy, spolužáci jiných národností • zařazujeme slovní, hry, artikulační řečové, vokální a rytmické činnosti, hádanky, aj.

Klíčové kompetence	Výchovně vzdělávací strategie školy
<p>Sociální a personální kompetence</p> <p>Dítě</p> <ul style="list-style-type: none"> • umí samo rozhodovat o svých činnostech, vyjádřit svůj názor • chápe zodpovědnost za své jednání a dokáže nést jeho důsledky • projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomáhá slabším, rozpozná nevhodné chování • domlouvá se a spolupracuje při společných činnostech, vyjednává a přijímá kompromisy • uplatňuje v běžných situacích základní pravidla společenského chování • dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla • umí odmítnout nevhodné chování, nepříjemnou komunikaci • je opatrné v komunikaci neznámými lidmi • chápe, že lidé jsou různí a je tolerantní k odlišnostem • brání se projevům násilí, ponižování apod. ví, že se takové chování nevyplácí a konflikty je lépe řešit dohodou 	<ul style="list-style-type: none"> • budujeme pozitivní školní a třídní klima, vlastním prosociálním chováním dáváme dětem pozitivní vzory • pozitivně hodnotíme pozitivní jednání, nevhodné chování krátce odmítneme • učíme se brát ohledy na ostatní, pomáháme mladším dětem • podporujeme kamarádské vazby • zařazujeme kooperativní hry, skupinové činnosti (výtvarné, hudební, dramatické aj.) • vedeme děti k ochotě rozdělit se, půjčovat si hračky a pomůcky, udělat druhému radost • společně hledáme způsoby, jak chránit soukromí a bezpečí své i druhých • využíváme připravené i nahodilé situace, ve kterých si děti mohou uvědomit hrozící nebezpečí • vedeme děti k pochopení, využívání a respektování práva odmítnout a nezúčastnit se • respektování jiného názoru, jedinečnosti každého jedince

Klíčové kompetence	Výchovně vzdělávací strategie školy
<p>Činnostní a občanské kompetence</p> <p>Dítě</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže si plánovat svou hru, organizovat, vyhodnocovat • je schopné dokončit svůj záměr, popřípadě v průběhu měnit strategii podle okolností • chápe rozdíl mezi hrou a povinností, úkolem • k úkolům přistupuje zodpovědně, váží si práce druhých • uvědomuje si vlastní silné a slabé stránky, dovede jich využít • zajímá se o dění kolem sebe, uvědomuje si, že aktivním přístupem lze získat a naopak lhostejnost a pasivita nevede k uspokojení • má základní představu o morálních hodnotách a snaží se podle nich chovat • podílí se na tvorbě „třídních pravidel“, chápe je a má potřebu se jimi řídit • učí se hájit a respektovat svá práva i práva druhých, chápe, že každý člověk má svou hodnotu • uvědomuje si prostředí, ve kterém žije, ví, že svým chováním je může ovlivnit • chápe význam zdraví a chová se s ohledem na bezpečí své i druhých 	<ul style="list-style-type: none"> • podporujeme sebevědomí dětí, objevování svých silných stránek a využívání jich, uvědomujeme si, že jedinec, který zná svou hodnotu a je sebevědomý, nemá tendence k projevům sociálně patologických jevů • respektujeme individuální tempo dětí, necháváme potřebný prostor k dokončení činnosti • společně vytváříme třídní pravidla, vysvětlujeme si jejich význam a prospěch pro všechny • oznamujeme děti s okolím školy, pozorujeme jeho proměny i vliv člověka na tyto změny • učíme děti zacházet šetrně a hospodárně s hračkami, pomůckami a vybavením školy i ostatních dětí • názorným příkladem vedeme děti k významu práce druhých

Úroveň dosažitelných cílových kompetencí ukazuje, kam pedagog směřuje své působení a oč usilovat při sestavování vzdělávacího obsahu ve svém Třídním vzdělávacím programu.

Tohoto ideálu není většina dětí schopna dosáhnout, ale pedagog v mateřské škole může přispět k výbavě dítěte, na kterou bude moci navázat při zahájení povinného základního vzdělávání.

8.1.5 Plánování

Učitelky si v každé třídě zpracovávají vlastní třídní vzdělávací programy. Pro plánování si ve ŠVP stanovily integrované celky, ze kterých vycházejí při plánování podtémat ve svém třídním vzdělávacím programu. Každé podtéma potom podle situace rozvedou do konkrétních aktivit a stanoví si dílčí cíle směřující k získávání cílových kompetencí stanovených Školním vzdělávacím programem v návaznosti na RVP pro předškolní vzdělávání. Zaměření integrovaných bloků vychází ze skutečností, které jsou blízké životu dětí. Pomáhat dítěti chápat okolní svět, jeho proměny a orientovat se v něm. Dítě získává znalosti (kompetence) postupně a průběžně, proto i integrované bloky a témata na sebe navazují, doplňují se a prohlubují, prolínají se a přechází plynule jeden do druhého.

Podtémata pedagogové připravují průběžně. Při jejich stanovování spolupracují vzájemně, s dětmi ve třídě, případně rodiči dětí. Vzdělávací nabídku (činnosti) plánují s ohledem na cílové kompetence a dílčí cíle (záměry) a zájmy dětí, tak, aby byly průřezové, tj. zasahovaly do všech vzdělávacích oblastí (– oblasti biologické, psychologické, sociální, společensko-kulturní i environmentální). Přizpůsobují je zkušenostem a individuálním potřebám jednotlivých skupin dětí ve třídách. Po předchozí evaluaci volí další vhodné metody a formy práce.

Jednotlivé oblasti jsou navzájem propojeny, ovlivňují se a vytvářejí funkční celek. Jejich obsah se vzájemně prostupuje a podmiňuje.

8.2. VZDĚLÁVACÍ OBLASTI

Vzdělávacích oblastí je celkem pět. Čím více jsou všechny oblasti v každodenních činnostech propojeny, tím je vzdělávání přirozenější a účinnější.

8.2.1 Dítě a jeho tělo (oblast biologická)

Záměr: Stimulovat a podporovat tělesný růst a vývoj dítěte, zlepšovat jeho fyzickou zdatnost a psychickou pohodu. Učit děti dovednosti sebeobsluhy a vést je ke zdravým životním návykům a postojům.

Specifické vzdělávací cíle:

- uvědomění si vlastního těla, užívání všech smyslů, rozvoj pohybových dovedností v oblast jemné i hrubé motoriky
- rozvoj praktických dovedností, fyzické zdatnosti a odolnosti
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí a vytváření zdravých životních návyků a postojů

8.2.2 Dítě a jeho psychika (oblast psychologická)

Záměr: Podporovat duševní pohodu, psychickou zdatnost a odolnost, rozvíjet řečové a jazykové schopnosti, poznávací procesy a funkce, jeho city a vůli, kreativitu a vyjadřování

Specifické vzdělávací cíle:

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností (vnímání, porozumění i reprodukci)
- rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu
- osvojení některých dovedností, které předcházejí čtení a psaní
- rozvoj smyslového vnímání, přechod od myšlení konkrétně názorného k myšlení slovně logickému, rozvoj představivosti a fantazie
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, sebevyjádření)
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování)
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a zájmu o učení, práci s informacemi
- rozvoj pozitivních citů dítěte ve vztahu ke své osobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebedůvěry a relativní citové samostatnosti)

- učit se vytvářet a rozvíjet citové vztahy k okolí
- rozvoj schopností a dovedností vyjádřit své pocity, dojmy a prožitky
- kultivovat mravní a estetické vnímání, cítění a prožívání
- získávat schopnost řídit a ovlivňovat vlastní chování vůlí

8.2.3 Dítě a ten druhý (oblast interpersonální)

Záměr: Podpora utváření vztahů dítěte k jinému dítěti nebo dospělému, posilování a obohacování jejich vzájemné komunikace

Specifické vzdělávací cíle:

- rozvoj schopností a dovedností důležitých pro navazování mezilidských vztahů
- posilování prosociálního chování ve vztahu k druhému (v rodině, v mateřské škole, ve skupině dětí...)
- vytváření postojů k druhému (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti ...)
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi a dospělými

8.2.4 Dítě a společnost (oblast společensko – kulturní)

Záměr: Uvádět dítě do společenství ostatních lidí, do života společnosti i do světa kultury a umění. Pomoci dítěti osvojit si potřebné dovednosti, návyky a postoje, přijmout všeobecně uznávané společenské, morální a estetické hodnoty a podílet se na utváření společenské pohody.

Specifické vzdělávací cíle:

- rozvoj základních kulturně společenských návyků a postojů
- vytváření povědomí mezilidských a morálních hodnotách
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, přizpůsobit se, spolupracovat, spolupodílet se, přináležet ke skupině. Vnímat a přijímat hodnoty v naší společnosti uznávané.
- rozvoj kulturně estetických dovedností (slovesných, výtvarných, hudebních, dramatických)
- vytváření základů estetického vztahu ke světu, k životu, ke kultuře a umění

8.2.5 Dítě a svět (oblast environmentální)

Záměr: Položit základy elementárního povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na okolní dění, o vlivu člověka na životní prostředí od nejbližšího okolí až po globální problematiku. A vytvoření základů pro kladný a odpovědný postoj k životnímu prostředí.

Specifické vzdělávací cíle:

- vytváření vztahu k místu a prostředí, ve kterém žijeme
- osvojování elementárních poznatků o světě a životě
- pochopení, že lidé svou činností mohou životní prostředí chránit a zlepšovat, ale také ničit a poškozovat
- rozvíjet schopnosti přizpůsobovat se přirozenému vývoji a změnám
- učit se vážit si života ve všech jeho formách
- vytvářet povědomí o vlastní sounáležitosti se světem
- osvojovat si dovednosti potřebné k á jednoduchých činností v péči o své okolí
- osvojovat si poznatky a dovednosti důležité k ochraně před nebezpečnými vlivy prostředí
- rozvíjet pocit sounáležitosti s živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí

8.3 PLÁN INTEGROVANÝCH CELKŮ

Vzdělávání probíhá v rámci ucelených integrovaných tematických celků. V případě potřeby je možné názvy celky pozměnit, případně doplnit. Tyto celky jsou ve třídách pedagogy rozpracovávány do podtémat nebo projektů podle toho, co děti v danou dobu prožívají nebo s čím se setkávají ve svém okolí.

V jednotlivých podtématech jsou stanoveny konkrétní úkoly z jednotlivých vzdělávacích oblastí předškolního vzdělávání. Schémata podtémat by měla sloužit jako orientační plán pro pedagogy nebo kontrolní orgány a jsou součástí Třídních vzdělávacích programů.

1. Víťáme se po prázdninách

Podtémata: (návrh možných)

- A. Poznáváme se s kamarády
- B. Co spolu rádi děláme ve třídě
- C. Co kam patří
- D. Víím, kde bydlím

Období adaptace dětí, seznamování se specifiky života v kolektivu, s prostorami třídy školy, spoluvytváření pravidel soužití dětí ve třídě, uvědomování si rozdílů mezi rodinou a mat. školou, posilování vztahů mezi dětmi, vytváření pozitivního vztahu k místu svého bydliště, společnosti, sounáležitosti

Dílčí vzdělávací cíle – co pedagog u dítěte sleduje a podporuje:

Oblast biologická – dítě a jeho tělo:

- osvojovat si přiměřené pracovní dovednosti – správně používat hračky, pomůcky, osobní věci
- rozvíjení schopností v oblasti hrubé motoriky, vědomě ovládat pohybový aparát a tělesné funkce
- vytváření správných hygienických návyků

Vzdělávací nabídka:

Hravou formou seznamujeme s vybavením třídy, zahrady, ukládáním věcí, manipulační činnosti s předměty denní potřeby, dechová a protahovací cvičení, relaxační hry, hudební a hudebně pohybové činnosti

Očekávané výstupy: (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- zvládat jednoduchou sebeobsluhu, základní hygienické návyky, orientovat se v prostředí školy

Oblast psychologická – dítě a psychika:

- **Jazyk a řeč** – podpora řečových schopností, rozvoj jazykových dovedností (výslovnost, vyjadřovací schopnosti)
- **Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace** - posilování přirozených poznávacích citů – zvědavosti, zájmu, radosti z objevování
- **Sebepojetí, city, vůle** – poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
- získání relativní citové samostatnosti)

Vzdělávací nabídka:

Společné rozhovory, vyprávění zážitků, popis dějových obrázků
Smyslové hry typu „co se změnilo“, „kam jsem si schovala“, záměrné pozorování předmětů, okolí
Popis svých pocitů, zájmů – co rád dělám, moje oblíbená hračka, jaké je to u mě doma apod.

Očekávané výstupy: (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- vést rozhovor, neskákat druhým do řeči
- zvládnout odloučení rodičů, být aktivní bez jejich podpory

Oblast interpersonální - dítě a ten druhý:

- seznamovat s pravidly chování ve vztahu k druhému
- posilování prosociálního chování ve vztahu k druhým lidem

Vzdělávací nabídka:

Společné setkávání, povídání, sdílení; aktivity podporující sblížení dětí – pohybové a hudebně pohyb. hry; společné vytváření pravidel chování ve třídě

Očekávané výstupy: (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

-navazovat kontakt s dospělým, komunikovat vhodným způsobem, přirozeně a bez zábran
komunikovat s druhým dítětem a navazovat přátelství

Oblast sociálně kulturní – dítě a společnost:

- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům nonverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách

Vzdělávací nabídka:

Činnosti umožňující dětem posoudit, co je dobré a správné a co není, umět odlišit dobro a zlo – poslech pohádek, dramatizace, námětové hry zaměřené na rozlišování společenských rolí (rodič, dítě, profese apod.)

Očekávané výstupy: (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

-uplatňovat základní společenská pravidla ve styku s dospělými i dětmi
chápat, že každý má ve společenství svou vlastní roli, podle které je třeba se chovat

Oblast environmentální – dítě a svět:

- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije a vytváření pozitivního vztahu k němu
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách

Vzdělávací nabídka:

Navštívit různé prostory MŠ, i takové, kam se dítě běžně nedostane – kuchyně, prádelna, ředitelna apod., cíleně pozorovat okolí MŠ, všimnout si změn – vycházky, hry na zahradě

Očekávané výstupy: (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

-orientovat se bezpečně ve známém prostředí
-uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, kam se obrátit pro pomoc

2. Hrajeme si s barvami aneb co se děje za okny

Podtémata: (návrh možných)

- A. Vezmi žlutou tužku
- B. Na procházce v lese
- C. Co děláme celý den
- D. Světlo a tma
- E. Není drak, jako drak
- F. Barvy semaforu

Všimání si proměn v přírodě, seznamování se s podzimními druhy ovoce a zeleniny, význam společenství lesa pro život na planetě, listnaté a jehličnaté stromy, základy ekolog. chování, přibližování si časových vztahů, souvislosti se střídáním ročních období, rozmanitosti počasí, rozvíjení fantazie a tvořivosti při využití přírodnin, bezpečné chování v dopravním provozu, poznávat základní geom. tvary

Dílčí vzdělávací cíle - co pedagog u dítěte sleduje a podporuje:

Oblast biologická – dítě a jeho tělo:

- rozvoj a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky
- rozvoj a užívání všech smyslů
- osvojování si poznatků důležitých k podpoře bezpečí, osobní pohody a pohody prostředí

Vzdělávací nabídka:

Lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, poskoky, lezení) – s náčiním i bez
Grafické a konstruktivní činnosti (nabízet i netradiční materiály)
Smyslové a psychomotorické hry s předměty denní potřeby, přírodninami
Činnosti podporující samostatnost v sebeobsluze (osobní hygiena, stolování, oblékání, úklid)
Hudebně pohybové činnosti podporující pohodovou atmosféru

Očekávané výstupy: (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

-zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, vědomě napodobit jednoduchý pohyb
-bezpečně zacházet s předměty, které denně používá

Oblast psychologická – dítě a psychika:

- **Jazyk a řeč** – rozvoj receptivních jazykových dovedností (vnímání, naslouchání)
- **Poznávací schopnosti a funkce, představitivost a fantazie, myšlenkové operace** – rozvoj smyslového vnímání, jeho kultivace a zpřesňování, rozvoj fantazie, paměti a pozornosti
- **Sebepojetí, city, vůle** – rozvoj schopnosti sebeovládání

Vzdělávací nabídka:

Artikulační, sluchové hry – hry se slovy, slovní hádanky, vypravování zážitků, vyslechnuté pohádky, příběhu (učit se porozumět textu)
Záměrné pozorování, pojmenovávání vlastností předmětů, smyslové rozlišování, hledání charakteristických znaků, vzájemných souvislostí mezi nimi
Činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem
Podporovat vytrvalost, schopnost dokončit činnost, ovládat své jednání

Očekávané výstupy: (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

-pojmenovat věci kolem sebe, orientovat se v časových pojmech daných denním řádem
-rozhodnout o svých činnostech

Oblast interpersonální - dítě a ten druhý: osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem, vytváření prosociálních postojů (tolerance, respekt, přizpůsobivost)

Vzdělávací nabídka:

Společné aktivity a společenské hry, dramatické hry, hudebně pohybové hry, kooperativní činnosti ve dvojicích
Hry při kterých se děti učí rozdělit se, půjčit si hračku, střídat se

Očekávané výstupy: (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

-uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, odmítnout komunikaci, která je mu nepřijemná

Oblast sociálně kulturní – dítě a společnost:

- Rozvoj schopnosti žít ve společnosti ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané

Vzdělávací nabídka:

Společné aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.)

umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích
Aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce)

Očekávané výstupy: (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

-začlenit se do třídy, zařadit mezi vrstevníky, vyjednávat s dětmi a domluvit se na společném řešení

Oblast environmentální – dítě a svět:

- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit

Vzdělávací nabídka:

Pozorování změn v okolní přírodě, změn počasí a kvality ovzduší v souvislosti se změnou ročního období

Hry s přírodninami (spontánní, výtvarné, konstruktivní)

Pomoc s úklidem listí, sběru jablek na školní zahradě

Vycházky do okolí

Očekávané výstupy: (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

-porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, že vše kolem se mění a vyvíjí

-mít povědomí o významu životního prostředí pro člověka

3. Za kamna vlezem

Podtémata: (návrh možných)

- A. Podzim v sadu usíná, čerti lezou z komína
- B. Vánoční těšení
- C. Ve světě pohádek
- D. „Martínek jde do školy“
- E. Hurá! Padá sníh
- F. Co si v zimě oblékneme
- G. Klauniáda

Společné radostné prožívání vánočních příprav, seznam. tradicemi, poznávat význam knih jako zdroje zábavy a informací, šetrné zacházení s knihou, komunikativní, jazykové a řečové činnosti, význam umění (ilustrátoři)
Charakteristické znaky zimy, sporty a opatrnost, Vlastnosti sněhu a ledu, porovnávání s jinými materiály, pokusy, ekolog. likvidace odpadů

Dílčí vzdělávací cíle - co pedagog u dítěte sleduje a podporuje:

Oblast biologická – dítě a jeho tělo:

- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- zdokonalování v oblasti jemné motoriky, koordinace ruky a oka
- rozvoj fyzické a psychické zdatnosti

Vzdělávací nabídka:

Pohybové činnosti a hry, hod na cíl, do dálky, spontánní pohybové aktivity, sezónní pohyb. aktivity (sjezd na kluzácích, klouzání, stavby ze sněhu, hod koulí)

Dechová cvičení (foukaný hokej, dýchání na „zmrzlé“ ruce apod.)

Grafomotorická cvičení s doprovodem rytmických říkanek, výtvarné činnosti podporující koordinaci ruka-oko (stříhání předkresleného tvaru, vytrhávání, skládání papíru, modelování,

konstruování z drobného materiálu (vánoční dárky, přání), obrázkové skládačky
Zdokonalování sebeobslužných činností, hygienických návyků, stolování

Očekávané výstupy: (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- zvládat pohyb v různém prostředí, ovládat koordinaci ruky a oka, jemnou motoriku

Oblast psychologická – dítě a psychika:

- **Jazyk a řeč** – osvojování si některých poznatků a dovedností, které předchází čtení a psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka

- vytváření základů pro práci s informacemi

- **Poznávací schopnosti a funkce, představitivost a fantazie, myšlenkové operace** – vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvíjení zájmu o učení

- vytváření elementárních poznatků o znakových systémech

- **Sebepojetí, city, vůle** – rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat

- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání

Vzdělávací nabídka:

Práce s knihou, encyklopediemi (soustředěný poslech, vypravování vyslechnutého příběhu, ot. k textu, výstava oblíbených knih z domova)

Přednes básní, logopedické říkanky, dramatizace pohádky (s maňásky, kostýmy), společně vyrobenými loutkami, divadelní představení v MŠ

Grafické napodobování čísel, tvarů, procvičování matematických pojmů (třídění, řazení, zobecňování pojmů)

Očekávané výstupy: (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- naučit se zpaměti krátké texty, sledovat očima zleva doprava, sledovat a vyprávět pohádku, poznat napsané své jméno, některá písmena, projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat

- Chápat číselné a matematické pojmy (porovnávat, uspořádat, třídít, orientovat se v číselné řadě, poznat více, méně, stejně, první, poslední apod.)

- zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, hudbou)

Oblast interpersonální - dítě a ten druhý:

- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních

- rozvoj kooperativních dovedností

Vzdělávací nabídka:

Společné diskuze na různé téma, kooperativní hry (např. „Na slepeckého vůdce“, „Na psí spřežení“), námětové hry (Na nemocnici, Na rodinu), pohybové hry s pravidly, hudebně pohybové hry a tanečky, společenské hry, hra „Komunikace“

Výroba dárečků a vánočních přání pro své blízké, pro kamarády

Očekávané výstupy: (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, nabídnout pomoc, být ohleduplné

- spolupracovat s ostatními

- dodržovat pravidla

Oblast sociálně kulturní – dítě a společnost:

- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny

- rozvoj společenského a estetického vkusu

Vzdělávací nabídka:

Hledat příklady pozitivních vzorů chování (vlastní příklad všech zaměstnanců školy)

Připomínat si pravidla společného soužití ve třídě, společná příprava vánoční oslavy, seznamování s lidovými vánočními obyčeji

Seznamování s různými, i netradičními výtvarnými technikami

Očekávané výstupy: (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a podle této představy se chovat v odpovídajících situacích (doma, v MŠ, na veřejnosti)
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí, vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných technik

Oblast environmentální – dítě a svět:

- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

Vzdělávací nabídka:

Pozorování přírody v okolí MŠ, zimní vycházka Na Skalku, na Petřín

Pokusy se sněhem a ledem, pozorování vloček sněhu, tání apod.

Hry a aktivity na téma bezpečnosti své i ostatních (dopravní situace, sport)

Očekávané výstupy: (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
- zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené, které se doma i v MŠ opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně

4. Čáp veze sluníčko

Podtémata: (návrh možných)

- A. Aprílové počasí
- B. Sluně stůně
- C. Poznáváme své tělo
- D. Zvířecí kamarádi
- E. Co se děje na louce

Uvědomování si významu zdraví a sportu pro člověka, jak ho chránit, co je to zdravý životní styl, poznávání jarních a léčivých rostlin, svého těla, jeho funkcí a odlišností druhých, pojmenovávání domácích a hospodářských zvířat, jejich užitek pro člověka, rozvíjení kladných citových postojů k živé i neživé přírodě

Dílčí vzdělávací cíle - co pedagog u dítěte sleduje a podporuje:

Oblast biologická – dítě a jeho tělo:

- rozvoj pohybových schopností – koordinace a rozsah pohybu, dýchání
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- rozvoj a užívání všech smyslů

Vzdělávací nabídka:

Zdravotně zaměřené cvičení – protahovací, uvolňovací, ke správnému držení těla

Činnosti zaměřené k poznávání částí těla, jeho funkcí, k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí

Smyslové a psychomotorické hry (rozvoj zrakového, sluchového rozlišování, paměti)

Očekávané výstupy: (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- zachovávat správné držení těla
- pojmenovat části těla, některé orgány, zná jejich funkce, má povědomí o narození a růstu

- rozlišuje, co mu prospívá a co škodí
- zná základní pojmy užívané ve spojení se sportem, pohybem a zdravím
- mít povědomí významu péče o čistotu a zdraví, o významu zdravé výživy

Oblast psychologická – dítě a psychika:

-Jazyk a řeč – rozvoj produktivních řečových a jazykových dovedností (vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)

-Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace – zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného k slovně logickému (pojmovému) myšlení

- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

- Sebepojetí, city, vůle – rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit

Vzdělávací nabídka:

Hry se slovy, slovní hádanky, vyprávění zážitků, rozlišování první a poslední hlásky
Smyslové poznávání – hmatem, čichem, sluchem

Hledat charakteristické rysy předmětů, vzájemné souvislosti mezi nimi, logická posloupnost dějů

Orientace v číselné řadě, řešení problémových otázek, hledání různých variant

Cvičit projevování citů (kladné emoce), sebekontrolu, sebeovládání (záporné emoce-zlost, hněv, úzkost aj.)

Očekávané výstupy: (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- vyjadřovat samostatně své myšlenky ve vhodně zformulovaných větách, popsat situaci, formulovat otázky
- učit se nová slova a aktivně je používat
- rozlišovat některé obrazné symboly (orientační a doprav. značky, piktogramy apod.)
- přijímat pozitivní hodnocení i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit své osobní pokroky
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného

Oblast interpersonální - dítě a ten druhý:

- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi a dospělými

Vzdělávací nabídka:

Navozovat situace a hry vedoucí k ohleduplnému chování k druhému, ke slabším, k postiženým
Situacní scénky – jak se bránit projevům násilí, jak požádat o pomoc pro sebe i druhého – kdy a koho, chovat se obezřetně při setkání s cizími lidmi

Očekávané výstupy: (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- chápat, že všichni lidé mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, něco jiného umí či neumí), že osobní odlišnosti jsou přirozené
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.

Oblast sociálně kulturní – dítě a společnost:

- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat

Vzdělávací nabídka:

Navštěvování zajímavých kulturních míst (divadlo, Planetárium, výchovný koncert, knihovna aj.)
Výtvarné, hudební, dramatické činnosti, při kterých děti vyjádří své prožitky

Očekávané výstupy: (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
- zvládat jednoduché hudební dovednosti (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hud. nástroji, sledovat rytmus)

Oblast environmentální – dítě a svět:

- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při vytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

Vzdělávací nabídka:

Praktické činnosti k seznamování s různými druhy materiálů (přírodních, umělých) – pokusy, zkoumání, využití ke hře; systém třídění odpadu

Pěstelské činnosti – pokusy se semeny, péče o rostliny ve třídě, na zahradě

Všimát si svého okolí, udržovat jeho čistotu, pozorovat a chránit vše živé

Očekávané výstupy: (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- pomáhat pečovat o okolní prostředí (dbát o čistotu a pořádek, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, chránit přírodu a živé tvory)
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimát si nepořádků a upozornit na ně

5. Hurá na prázdniny

Podtémata: (návrh možných)

- A. Děti celého světa
- B. Moje maminka a moje rodina
- C. Vyrazíme do Zoo
- D. Voda, vodička
- E. I loučení může být veselé

Vnímat sounáležitost, pospolitost společenství, rodiny, chápat rodinné vztahy a úlohu jednotlivých členů získání schopnosti záměrně své chování řídit a ovlivňovat vlastní situaci rodiny; vytvářet povědomí o rozmanitostech jiných kultur, národností, chránit své bezpečí a zdraví

Vytvářet pozitivní vztah k životnímu prostředí, potřebě jeho ochrany, k úctě k životu ve všech jeho formách

Rozvíjet a posilovat citové vazby, podporovat sebedůvěru, sebeovládání, schopnost záměrně řídit své chování a ovlivňovat svou situaci

Dílní vzdělávací cíle - co pedagog u dítěte sleduje a podporuje:

Oblast biologická – dítě a jeho tělo:

- osvojování dovedností důležitých k podpoře zdraví a bezpečí
- vytváření zdravých životních postojů jako základů zdravého životního stylu

Vzdělávací nabídka:

Lokomoční pohybové činnosti s náčiním, cvičení se změnami poloh

Relaxační a odpočinkové hry vedoucí k pohodové atmosféře

Sezónní činnosti, delší peší výlety

Očekávané výstupy: (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- vnímat pomocí všech smyslů (sluchem zvuky, tóny, zrakem tvary a další specifické znaky,

hmatem, čichem, chutí)

- mít povědomí o některých způsobech ochrany zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kdy, koho, jakým způsobem – např. tel 111)

Oblast psychologická – dítě a psychika:

- **Jazyk a řeč** – rozvoj komunikativních dovedností a mluvního projevu
- **Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace** – osvojování si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci
- **Sebepojetí, city, vůle** – získání schopnosti záměrně své chování řídit a ovlivňovat vlastní situaci

Vzdělávací nabídka:

Samostatné vyprávění na určité téma – podle obrázků, zkušeností dětí

„čtení“ knížek, dětských časopisů, hry s písmeny, znaky

Společné a skupinové hry a činnosti podporující sblížení, kamarádské vztahy, přátelství (hudebně - pohybové, dramatické, námětové apod.)

Očekávané výstupy: (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- správně vyslovovat, poznat první a poslední hlásku ve slovech
- chápat vtip, humor, utvořit rým, poznat a vymyslet jednoduchá synonymy, antonyma a homonyma
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat a zopakovat děj)
- dorozumět se gesty
- řešit problémové úkoly, vymýšlet různá řešení
- postupovat podle pokynů a instrukcí
- uvědomovat si své možnosti a limity, vyvinout úsilí a dokončit činnost
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky, snažit se ovládat své afektivní chování

Oblast interpersonální - dítě a ten druhý:

- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance apod.)
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (poznávání sociálního prostředí v němž dítě žije – rodina, mat. škola – jejich funkce, vztahy)

Vzdělávací nabídka:

Společné povídání, poslech příběhů s dětskými hrdiny – komentování slyšeného vedoucího děti k uvědomění si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, úcta ke stáří)

Nám. hry „Na rodinu“, „Na maminku“, did. hry Co dělá moje máma, táta, U nás doma, Moji sourozenci“ aj.

Očekávané výstupy: (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhým, respektovat také právo a potřeby druhého (rozdělit se o hračky, pamlsky, úkoly apod.)
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými lidmi, dětmi, v případě potřeby požádat o pomoc pro sebe nebo jiné dítě

Oblast sociálně kulturní – dítě a společnost:

- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností

Vzdělávací nabídka:

„Co kdo dělá?“ tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými

pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních činností (Na pekaře, Na zahradníka, Na policistu apod.)
Projekt „Letem světem“ – seznamovat děti s jinými kulturami prostřednictvím charakteristických znaků, činností

Očekávané výstupy: (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- pochopit, že každý má ve společnosti jinou roli, chovat se zdvořile a s úctou k dospělým i dětem, bez předsudků, vážit si jejich práce
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování a tím ohrožují bezpečí a pohodu druhých (vyhýbat se komunikaci s takovými lidmi) (nežádoucí chování např. lež, agresivita, nespravedlnost, ubližování apod.)

Oblast environmentální – dítě a svět:

- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním a technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- poznávání jiných kultur

Vzdělávací nabídka:

- Pozorování okolní přírody, dostupných ekosystémů – louka, les, vycházka do Stanice mladých přírodovědců (Drtinova)
- poznávání jiných kultur – v rámci projektu „Letem světem“

Očekávané výstupy: (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- vnímat, že svět má svůj řád a je velmi pestrý – svět přírody i svět lidí (existence různých národů a kultur, různých zemí, o planety Země, vesmíru apod.)

8.4 Sledování individuálních pokroků dětí

Součástí třídních vzdělávacích programů jsou záznamy o pozorování jednotlivých dětí, dětem se specifickými vzdělávacími potřebami vytváří kmenové učitelky ve spolupráci s psychologkou z pedagogické poradny individuální vzdělávací plán. Všechny děti mají založená osobní portfolia, prostřednictvím kterých je možné sledovat pokrok a případně včas zachytit možné disproporce ve vývoji či chování jednotlivých dětí. Portfolia slouží výhradně pro vnitřní potřeby pedagogů a není umožněno do nich nahlížet nepovolaným osobám, vyjma rodičů konkrétního dítěte.

8.5 Prevence sociálně patologických jevů

	komentář
Školní vzdělávací program	
Etika a mravní výchova	Prolíná se všemi činnostmi
Výchova ke zdravému životnímu stylu	Program pohybových aktivit
Formy a metody působení na děti, které se zaměřují na osobnostní rozvoj a sociální chování	Pohádky, koncerty, divadelní představení, výstavy, soutěže, skupinové práce, spolupráce s dětmi se speciálními potřebami
Prevence	
Získání povědomí o významu zdravého životního stylu, aktivního pohybu a sportu	Snazší volba, jak trávit volný čas po přestoupení do ZŠ

pro člověka	
Uplatňování metod umožňující včasné zachycení ohrožených dětí	Sledování projevů dětí umožňující včasné zachycení ohrožených dětí, spolupráce s rodiči, dle potřeby s psychologem z SPC a PPP

9. VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

- ŠVP PV vychází z respektování individuálních potřeb a možností dítěte.
- Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření (§ 16 školského zákona). Poskytování podpůrných opatření je bezplatné.
- Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje mateřská škola i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ.

9.1 Pojetí vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

-
- Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné.
- Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami se mateřská škola v rámci svých možností snaží vytvořit optimální podmínky k rozvoji osobnosti každého dítěte tak, aby maximálně vyhovovaly jejich potřebám i možnostem. Účelem podpory vzdělávání těchto dětí je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti.
- Podpůrná opatření učitel zahrnuje do svých vzdělávacích strategií.
- Podpůrná opatření prvního stupně stanovuje mateřská škola. Od druhého stupně podpory jsou podpůrná opatření stanovována ŠPZ po projednání se školou a zákonným zástupcem dítěte. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb.
- Pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování plánu pedagogické podpory (PLPP) a pro děti s přiznanými podpůrnými

opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu individuálního vzdělávacího plánu (IVP). PLPP zpracovává škola samostatně, IVP zpracovává škola na základě doporučení ŠPZ.

- Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracuje učitel s dalšími odborníky, využívá služby školských poradenských zařízení.

9.2 Systém péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními v mateřské škole

- Na tvorbě PLPP a IVP spolupracují učitelky ve třídě, ve které se dítě se specifickými vzdělávacími potřebami vzdělává, na základě své pedagogické diagnostiky nebo na základě doporučení školským poradenským zařízením. Vychází při tom z vyhlášky 27/2016 sb. v platném znění.
- PLPP je zpracováván na 3 měsíce, následuje evaluace účinnosti přijatých opatření. Podle potřeby lze plán upravovat a doplňovat.
- IVP je zpracováván na jeden školní rok a vychází z doporučených opatření školského poradenského zařízení.

9.3 Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

- Podmínky pro vzdělávání dětí přizpůsobujeme individuálním potřebám dětí.
- Učitel zajišťuje tyto podmínky v oblasti věcného prostředí, životosprávy dětí, psychosociálního klimatu, organizace vzdělávání, personálního a pedagogického zajištění, spolupracuje s rodinou apod. s ohledem na vývojová a osobnostní specifika těchto dětí. Dle možností školy se dále vzdělává v oblasti speciální pedagogiky.

Učitel

- uplatňuje princip diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání;
- realizuje všechna stanovená podpůrná opatření při vzdělávání dětí;
- plánuje činnosti vedoucí k osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení;
- spolupracuje se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby spolupracuje s odborníky mimo oblast školství;

Ředitel zajistí

- snížení počtu dětí ve třídě v souladu s právními předpisy;
- přítomnost asistenta pedagoga podle stupně přiznaného podpůrného opatření.

10. VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ NADANÝCH

Při vzdělávání dětí v naší mateřské škole vytváříme v rámci integrovaných bloků podmínky, které stimulují vzdělávací potenciál všech dětí v různých oblastech. S ohledem na individuální možnosti dětí jsou jim v rámci pestré nabídky aktivit předkládány činnosti, které umožňují tento potenciál projevit a v co největší míře využít. Nečekáme na potvrzení a identifikaci nadání, či mimořádného nadání, podporujeme všechny projevy a známky nadání.

Dětem, které projevují známky nadání, věnujeme zvýšenou pozornost zaměřenou na to, aby se projevy nadání dětí v rozmanitých oblastech činnosti smysluplně uplatnily a s ohledem na individuální možnosti dětí dále rozvíjely. V případě, že se jedná o velmi výrazné projevy nadání, zejména v situacích vyžadujících značnou spolupráci a koordinaci s rodiči dětí, zpracováváme PLPP.

Metody práce s nadanými dětmi

- Motivační - dětem předkládat úkoly podporující zájem o objevování, experimentování, řešení problémů různými způsoby, samostatné tvořivé myšlení, logické myšlení
- Úkoly a činnosti přizpůsobit svou náročností úrovni myšlení dítěte a zároveň jeho specifickým vlastnostem osobnosti
- Poskytovat dítěti individuální osobní podporu ze strany učitele
- Hodnotit hlavně pokrok, kterého dítě v průběhu sledovaného období dosáhlo

Pokud se u dítěte projeví mimořádné nadání v jedné nebo více oblastech, doporučíme rodičům dítěte vyšetření ve školském poradenském zařízení. Do doby, než vyšetření proběhne a škole je školským poradenským zařízením doručeno doporučení ke vzdělávání dítěte, postupujeme při vzdělávání takového dítěte zpravidla podle PLPP. Pokud školské poradenské zařízení identifikuje mimořádné nadání dítěte a doporučí vypracování individuálního vzdělávacího plánu, postupujeme při jeho zpracování, realizaci a vyhodnocování v úzké spolupráci s rodiči dítěte a školským poradenským zařízením.

11. VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ OD DVOU DO TŘÍ LET

Předškolní vzdělávání lze organizovat pro děti od dvou let věku. Rámcové cíle a záměry vzdělávání, obsažené v RVP PV, jsou vhodné i pro vzdělávání dětí od dvou do tří let. Je však nezbytné uvědomovat si specifika, související s dosahovanou úrovní ve všech oblastech vývoje dítěte. Dvouleté dítě projevuje velkou touhu po poznání, experimentuje, objevuje. Poznává všemi smysly. Vymezuje se vůči ostatním, osamostatňuje se, bývá silně egocentrické. Neorientuje se v prostoru a čase, žije přítomností a situacemi, které ji naplňují.

V pohybových aktivitách je méně obratné. Proti starším dětem má výrazně méně zkušeností. Rozdíly v jednotlivých oblastech vývoje dětí tohoto věku jsou velmi výrazné.

Pro dvouleté dítě je zařazení do mateřské školy nejčastěji první sociální zkušeností mimo širší rodinu. Obvykle se projevuje silnější potřebou vazby na dospělou osobu. Poznává nové vzorce chování dospělých i vrstevníků, vymezuje si vlastní prostor, přijímá vymezené hranice a nové role. Učitel zastává velmi významnou pozici, stává se zástupcem rodiče, jistotou a oporou dítěte v běžném dění i v budování vztahů s vrstevníky.

Dvouleté děti se nejvíce učí nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou. Často vyžadují opakování činností, potřebují pravidelné rituály, zpravidla udrží pozornost jen velmi krátkou dobu. Podmínkou úspěšné pedagogické práce je citlivé přizpůsobování organizace se střídáním nabídky činností, trénováním návyků a praktických dovedností, ponecháním co největšího prostoru pro volné hry a pohybové aktivity.

Mateřská škola není vybavena dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dvouletých dětí. Šatna není vybavena dostatečně velkým úložným prostorem na náhradní oblečení a hygienické potřeby.

12. JAZYKOVÁ PŘÍPRAVA DĚTÍ S NEDOSTATEČNOU ZNALOSTÍ ČESKÉHO JAZYKA

Děti-cizinci a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, potřebují podporu učitele mateřské školy při osvojování českého jazyka. Pokud rodiče sami neovládají český jazyk na úrovni rodilého mluvčího, nemohou své děti v poznávání českého jazyka přímo podpořit a děti se ocitají ve znevýhodněné pozici. Je třeba věnovat zvýšenou pozornost tomu, aby dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka začala být poskytována jazyková podpora již od samotného nástupu do mateřské školy.

Při práci s celou třídou je třeba mít na vědomí

- že se v ní nacházejí i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, uzpůsobit tomu didaktické postupy a děti cíleně podporovat v osvojování českého jazyka.
- Mateřské školy poskytují dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání.
- Zvláštní právní úprava platí pro mateřské školy, kde jsou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání v rámci jednoho místa poskytovaného vzdělávání (v případě lesní mateřské školy v jednotlivém území, kde zejména probíhá pedagogických program a kde má škola zázemí). V takovém případě zřídí ředitel mateřské školy skupinu nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne.
- Ředitel mateřské školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory

- dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.
- Při přechodu na základní školu by děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka měly mít takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky a dosáhnout školního úspěchu.
 - Podpůrným materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání, který lze využívat při individualizované práci s dětmi s nedostatečnou znalostí českého jazyka již od nástupu do mateřské školy.“.
 -

13. AUTOEVALUACE

13.1 Smysl a cíl evaluace

Smyslem a cílem autoevaluace je zkvalitňování činnosti naší mateřské školy tak, aby se plněním postupných cílů co nejvíce uspokojovaly potřeby dětí a rodičů. Aby získané kompetence byly trvalé, prakticky využitelné a napomáhaly dítěti k dobrému startu v celoživotním vzdělávání a v úspěšném začlenění se do života v současné společnosti.

Náročnost takového cíle vyžaduje systematické a průběžné vyhodnocování podmínek a zvoleného postupu a klade vysokou míru zodpovědnosti na každého pedagoga. O to náročnější, oč větší jsou počty dětí ve třídách, neboť zajištění optimální individuální práce s jednotlivým dítětem vyžaduje více času, než je v současné době pedagog schopný poskytnout. Současný systém přidělování finančních prostředků na žáka a vysoký zájem o místa v mateřských školách však nutí počty dětí ve třídách spíše zvyšovat, než snižovat na optimální hranici a tím nepřímo znemožňuje zkvalitňovat vzdělávací proces směrem k individualizaci školství.

Plnění cílů ŠVP je podmíněné plněním dalších podmínek:

- Pravidelný denní režim přizpůsobený potřebám s opakujícími se rituály
- (dostatek prostoru k volnému pohybu a spontánní hře, dostupnost pomůcek, hraček)
- Milé a vstřícné přijetí dětí i rodičů zaměstnanci školy
- Dostatečně podnětné, estetické a příjemné prostředí, respektování individuálních potřeb a schopností dětí i rodičů v rámci provozních a personálních možností
- Informační a komunikační systém– průběžná denní komunikace, včasné informování

- dění v MŠ, nabídce činností (např. aktuální texty písní a básní, témata činností, po dohodě s učitelkou možnost vstupu do třídy, účast na akcích třídy, školy)
- Týmová práce zaměstnanců školy, participativní řízení (aktivní účast na řízení, osobní odpovědnost za to, co dělám a proč to dělám), loajalita ke škole
- Spolupráce s partnery školy (se zřizovatelem, ZŠ, logopedem, psychologem, zubním preventistou aj.)

13.2 Oblasti evaluace

- porovnání cílů ŠVP s jejich naplňováním
- hodnocení kvality podmínek vzdělávání
- způsob, jakými jsou zpracovávány a realizovány TVP a integrované celky
- hodnocení práce pedagogů, jejich sebereflexe
- výsledky vzdělávání
- vyhodnocení Minimální preventivní strategie

13.3 Kritéria pro evaluaci třídních plánů

Porovnat původní záměr s výsledky

- jaký byl průběh činností, co a jak proběhlo, co jsme pozorovali, kde vznikají případné problémy
- pokud se vyskytne problém, činnost se nedaří, hledáme způsoby řešení (sledujeme jaká je motivace, jakým způsobem hodnotíme děti, použité metody, organizaci)

Evaluuje vlastní práci

- jestli činnosti směřovaly k naplnění dílčích kompetencí, cílů
- zda byly činnosti přiměřené úrovni a zájmu dětí
- (Chtějí se samy zúčastnit? Musí se k činnosti vybízet? Odmítají je?)
- použitá organizace (vhodná, nevhodná, jak ji změnit)
- použité pomůcky (přiměřené, bylo jich dost, málo, jaké zvolit jiné apod.)

Hodnotíme výsledek vzdělávacího procesu, přínos

- co se děti naučily, co získaly (vědomosti, dovednosti, postoje, hodnoty)
- promítlo se zpracovávané téma do: spontánních činností (hry), dětské komunikace (vypráví si o tom?)

CÍLE	KRITERIA	NÁSTROJE a METODY	OBLASTI	ČASOVÝ HARMONOGRAM	ZODPOVĚDNÝ PRACOVNÍK
Stabilita sboru	Pokusit se o přijetí kvalifikované učitelky na částečný úvazek	Přijímací řízení, inzerce, trhy práce	PODMÍNKY KE VZDĚLÁVÁNÍ lidské, materiální a finanční zdroje	Na začátku školního roku	ředitelka, zástupkyně
Zaměřit se na předškoláky a na děti s odkladem školní docházky	Úzká spolupráce s rodinou, podmínky pro rozvoj samostatnosti, ohleduplnosti a zdravé míry asertivity	Skupinová a individuální práce, plnění zásad a cílů předškolního vzdělávání, program „Budeme školáčky“	PRŮBĚH VZDĚLÁVÁNÍ	V průběhu celého školního roku, zejména 2. pololetí	Učitelky předškolních oddělení
Zdárny přechod z rodinného do školního prostředí	Co nepřírozanější cestou adaptace nových dětí	Spolupráce s rodiči, postupné a nenásilné zvykání na prostředí třídy		Začátek školního roku	Učitelky z 1. tříd oddělení
Třídní vzdělávací programy	Naplnování cílů TVP v souladu se ŠVP	Evaluace jednotlivých integr. bloků a výstupů, kontrola jednotlivých TVP, vzájemné hospitace a konzultace		Vždy po skončení bloku	Všechny učitelky ředitelka, zástupkyně
Zlepšit informovanost rodičů o dění v MŠ, o ŠVP	Větší zapojení rodičů do spolupráce se školou	Dotazníky, účast rodičů na akcích školy, vzájemná informovanost o potřebách i problémech dětí	KULTURA ŠKOLY	1x za dva roky, při nástupu do MŠ Po celý rok	Všechny pracovnice MŠ
Spolupráce se ZŠ	Zpětná vazba MŠ o našich dětech v 1. třídách ZŠ	Návštěva v 1. třídě ZŠ, společné akce našich dětí s dětmi ZŠ		Leden + celý školní rok	Učitelky předškolních tříd, ředitelka a zástupkyně
Vzdělávání pedagogů, profesní růst	Plán DVPP s ohledem na potřeby školy	Plán DVPP, informace na poradách o seminářích a školení	ŘÍZENÍ ŠKOLY	Po celý školní rok	Vedení školy

Spokojenost všech pracovníků	Vytváření podmínek pro efektivitu vzdělávání	Řízené rozhovory, sebereflexe, hodnocení a motivace		Duben - květen	Vedení školy
Dosažení co nejvyšší kvality výsledků odpovídající individualitě každého dítěte	Srovnání úspěchu dětí v prvních třídách s minulými roky a jinými školami v okolí	Autoevaluace dítěte- individuální posuzování vývoje každého dítěte, osobního pokroku	VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	2-3 x ročně záznam o pozorování (portfolia dětí)	Všechny učitelky
Ověření reálnosti ŠVP a případná aktualizace	Efektivita práce se ŠVP, jeho využívání učitelkami, využívání prostor a vybavení školy, využívání ICT, účelnost využívání finančních zdrojů	Rozdělení a delegování úkolů učitelkám nad rámec přímé pedagogické práce a činnosti, diskuze, ekonomické přehledy, rozvrhy prac. doby učitelek	VÝSLEDKY PRÁCE ŠKOLY VZHLÉDEM K PODMÍNKÁM VZDĚLÁVÁNÍ A EKONOMICKÝM ZDROJŮM	Po celý rok podle časového harmonogramu a úvazků jednotlivých pracovníků	Vedení školy